Storumans kommun
LUSPIE

Undersökning

av detaljplanens miljöpåverkan – Ny detaljplan för fastigheten Klippen 1:128 och del av Klippen 1:9, Storumans kommun

Dnr: MB-2026-543
Upprättad 2026-10-02

Upprättande av detaljplan
Undersökning av detaljplanens miljöpåverkan

Strategisk miljöbedömning
Enligt 4 kap. 34 § plan- och bygglagen och 6 kap. 3 § miljöbalken ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning för alla detaljplaner och program som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.
Enligt 6 kap. 9 § miljöbalken innefattar en strategisk miljöbedömning att kommunen ska samråda om hur omfattningen av och detaljeringsgraden i en miljökonsekvensbeskrivning ska avgränsas (avgränsningssamråd), upprätta en miljökonsekvensbeskrivning (MKB), ge tillfälle till synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen och förslaget till plan eller program, samt att ta hänsyn till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter innan planen eller programmet antas eller läggs till grund för reglering.

Undersökning
Enligt 6 kap. 5 § miljöbalken krävs det att kommunen vid upprättande eller ändrande av en plan eller ett program gör en undersökning om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och om en strategisk miljöbedömning ska göras eller inte.
Krävs en strategisk miljöbedömning ska redovisningen ske i planbeskrivningen (4 kap 34 § och 33 § första stycket 4 plan- och bygglagen).
Om en strategisk miljöbedömning inte ska göras, ska skälen redovisas i planbeskrivningen, enligt 4 kap. 33 § 1 första stycket och 33 b § plan- och bygglagen.

Ställningstagande
Detaljplanen antas inte medföra betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning enligt 6 kap. 11 § miljöbalken och 4 kap. 34 § plan- och bygglagen (2010:900) är inte nödvändig. I denna undersökning redovisas innehållet (omfattning) och detaljeringsgrad för de utredningar som ska genomföras under det fortsatta planarbetet.

Motiv till ställningstagandet
Kommunen ska vid valet av planförfarande bedöma om planförslaget kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Hur kommunen ska gå tillväga för att bedöma den betydande miljöpåverkan regleras i förordningen om miljökonsekvensbeskrivning. Bedömning ska alltid utgå från förordningens bilaga fyra, och även från bilaga två i de fall som planförslaget innebär att planområdet får tas i anspråk för en verksamhet eller åtgärd som är uppräknade i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 34 §.

Undersökningen grundas på följande:
- Planen möjliggör utökat byggrätt för befintlig bebyggd fastighet.
- Planen möjliggör endast delvis ändrad markanvändning inom befintligt fritidshusområde.
- Genomförandet bedöms i övrigt inte innebära några risker för människors hälsa.
- Miljökvalitetsnormerna riskerar inte att överskridas.
- Planen bedöms sammantaget ge en ringa miljöpåverkan.

Storumans kommun
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Blå vägen 242, SE- 923 81 Storuman
+46 (0)951-140 00
www.storuman.se
mbn@storuman.se

I kommande planarbete ska dessa frågor hanteras särskilt:

- Dagvattenfrågan och miljökvalitetsnormer för vattenförekomster ska tydligt hanteras i kommande detaljplan.
- Lutningar av lokalgata.

Sammanfattning av vilka utredningar/undersökningar som krävs av exploatör
Initialt bedöms att inga ytterligare utredningar krävs.

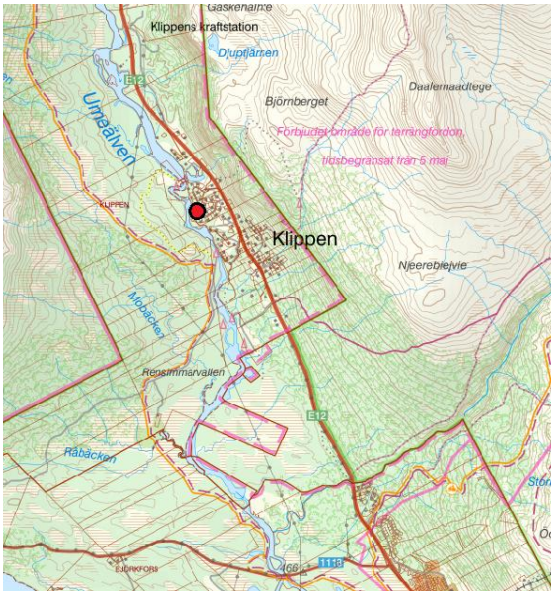
Bakgrund

Klippen 1:9 (vägdragning)

Ägare av fastigheterna Klippen 1:9, Klippen 1:128 och Klippen 1:219 har gemensamt ansökt om planbesked för att upprätta detaljplan. Syftet uppges vara att tillrättalägga vägar på Klippen 1:9 för att möjliggöra framkomlighet till Klippen 1:128 samt Klippen 1:219. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden lämnade ett positivt planbesked 2022-12-14, § 151. En undersökning av detaljplanens miljöpåverkan upprättades 2024-12-17 och länsstyrelsen har i yttrande daterat 2025-01-24 lämnat sin bedömning och synpunkter/råd i övrigt (ärendebeteckning 11010-2024).

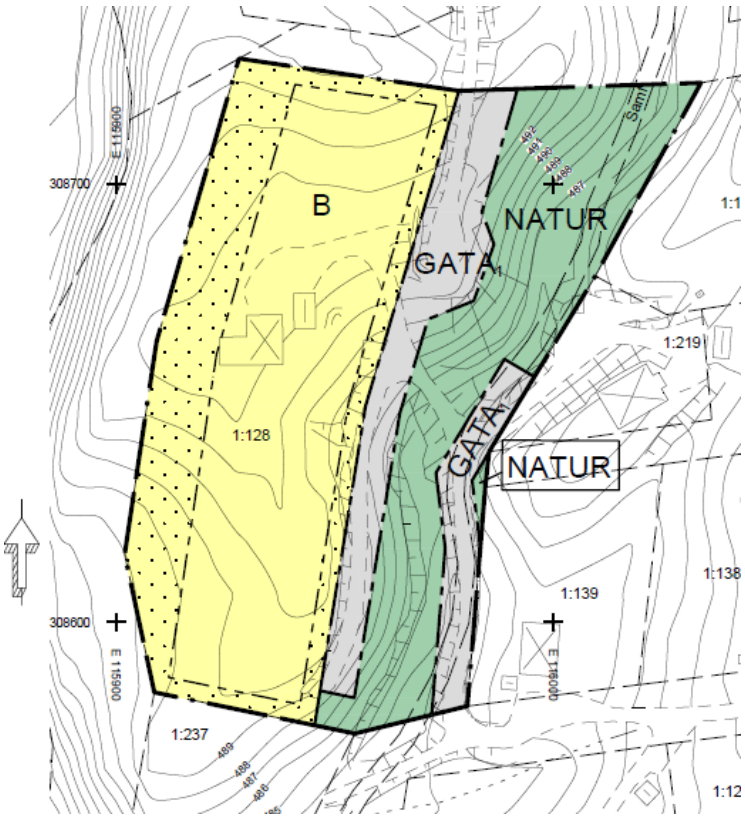
Klippen 1:128 (utökad byggrätt)

Ägare av fastigheten Klippen 1:128 har ansökt om planbesked för att upprätta detaljplan. Syftet uppges vara att möjliggöra utökad byggrätt för fastigheten Klippen 1:128. Ansökan avsåg också att säkerställa en angöring till fastigheten. Miljö- och samhällsbyggnads-nämnden lämnade ett positivt planbesked 2026-06-17, § 70. Beslutet om positivt planbesked omfattade även att planarbetet ska hanteras tillsammans med pågående planärende om ny vägdragning på fastigheten Klippen 1:9.

Orienteringskarta.

Planens syfte
Preliminärt syfte med planen är att skapa planmässiga förutsättningar att utöka byggrätten inom fastigheten Klippen 1:28 samt planlägga för vägdragningar till fastigheterna Klippen 1:128 och Klippen 1:219.

Tidigt förslag till plankarta för området.

Bestämmelser
Riksintressen
Aktuellt område ligger inom riksintresse för friluftsliv och turism enligt de särskilda hushållningsbestämmelserna i miljöbalken (MB) 4 kap. 1 och 2 §. Det ligger också inom riksintresse för rörligt friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB.

Planområdet ligger drygt 700 meter väster om riksintresse för naturvård samt naturreservat Vindelfjällen och Natura 2000-område. Cirka 900 meter väster om området ligger riksintresse för rennäring

Kommunövergripande översiktsplan (ÖP)
Enligt gällande kommunövergripande ÖP från 2011 ska tillkommande bebyggelse placeras i inte så exponerade lägen och bebyggelsen ska ges en god estetisk utformning. Ny bebyggelse ska därför föregås av detaljplaneläggning. Nya direktutfarter på E12 ska undvikas. Planförslaget bedöms överensstämma med kommunens översiktliga intentioner för området.

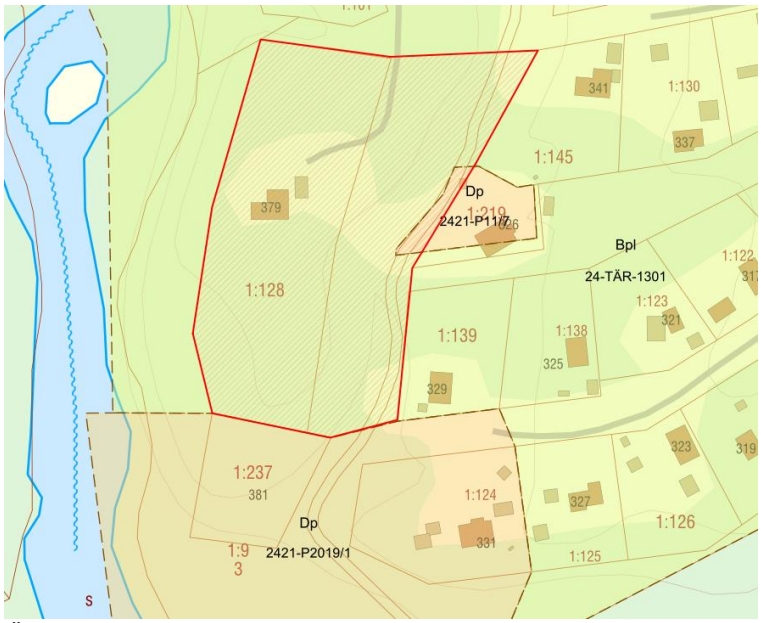
Tematiskt tillägg till ÖP
Området är utpekat i det tematiska tillägget för landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS-område).

Detaljplaner
Området är sedan tidigare planlagd för bostäder. Föreslagen åtgärd omfattas av

- byggnadsplan över delar av Klippen 1:9 och 1:10 samt Klippen 1:16 m.m., fastställd 1974 (akt 24-TÄR-1301). Den gällande byggnadsplanen innebär att befintlig fastighet Klippen 1:128 har en total byggrätt på 130 kvadratmeter, varav uthus/gårds-byggnader inte får vara större än 30 kvadratmeter. Byggnadsplanens intentioner var att aktuellt område skulle avstyckas i 4 fastigheter.

- detaljplan för del av fastighet Klippen 1:9, lagakraft 2010 (akt 2421-P11/7).

Översikt av gällande planer, aktuellt område är skrafferat.

Miljökvalitetsnormer Vatten
Platsen ligger norr om grundvattenförekomst (SE730306-499956) samt i närheten av vattendrag Umeälven (SE730861-146315) som är klassat enligt VISS (Vatteninformationssystem Sverige).

Följande aspekter bedöms i aktuell detaljplan

	Relevant	*Inte relevant*
Stads- och landskapsbild	**X**	
Kulturmiljö		**X**
Natur- och terrängförhållande	**X**	
Rennäring		**X**
Rekreation och friluftsliv	**X**	
Strandskydd	**X**	
Kommunikationer	**X**	
Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen		**X**
Hälsa och säkerhet, orsakat av omgivningen		**X**
Klimatpåverkan	**X**	
Måluppfyllelse	**X**	

De aspekter som bedömts vara relevanta för detaljplanen utvecklas närmare nedan.

Stads- och landskapsbild
Området ligger inom redan befintligt fritidshusområde. Ny bebyggelse ska anpassas till landskapsbilden. Befintligt grönområde, planlagt som naturmark, har ianspråktagits som väg och naturmarken har avtäckts.

Kulturmiljö
Inga registrerade fornlämningar finns i området.

Natur- och terrängförhållande
Området är redan ianspråktaget av vägar och byggnader. En barmarksbesiktning har skett av miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen. Marken bedöms stabil och lämplig att bebygga. Behov av inventering av växt- och djurlivet bedöms inte vara aktuellt.

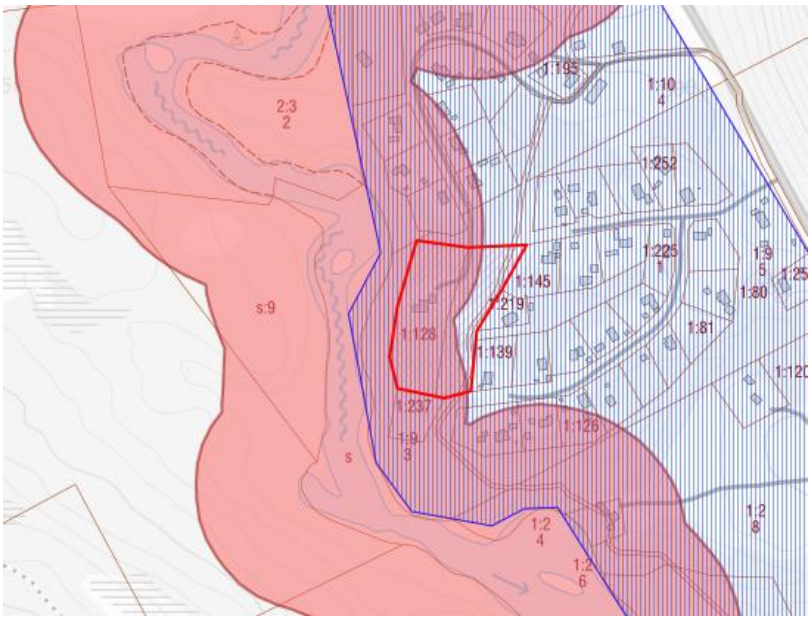
Rennäring
Området ligger inom Ubmeje tjeälddies åretruntmarker vilket medför att åtgärder inte får vidtas som innebär avsevärd olägenhet för rennäringen (Rennäringslägen 30 §). Konsultation krävs inte då planen omfattar del av gällande planlagt område och som redan är bebyggt, vilket inte innebär särskild betydelse (SFS 2022:66, 2 §) för samer eller berörd sameby utifrån påverkan av renskötseln. Bedömningen är gjord med stöd av sametingets vägledning för kommuner och regioner.

Rekreation och friluftsliv
Aktuellt område ligger inom riksintresse för friluftsliv och turism enligt de särskilda hushållningsbestämmelserna i miljöbalken (MB) 4 kap. 1 och 2 §. Det ligger också inom riksintresse för rörligt friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB.

Storumans kommun
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Blå vägen 242, SE- 923 81 Storuman
+46 (0)951-140 00
www.storuman.se
mbn@storuman.se

Inom riksintresseområden för turism och rörliga friluftsliv ska turismens och friluftslivets intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Områden av riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap MB ska ha stora värden p.g.a. natur- och kulturvärden, variationer i landskapet och god tillgänglighet för allmänheten. Dessa områden ska vara viktiga för många människors friluftsliv och att de kan nyttjas ofta och mycket. Storumans kommun bedömer att riksintresset inte påverkas negativt då planförslaget inte försämrar fortsatt åtkomst.

Strandskydd
Delar av området omfattas av strandskydd då området ligger cirka 35 meter från Umeälvens strandkant. Platsen är utpekat som LIS-område i kommunens tematiska tillägg från 2014 och det innebär ett möjligt skäl för dispens från det generella strandskyddet, se blå skrafferat område i kartan nedan.

Rött område visar strandskyddat område, LIS-området blå skrafferat, aktuellt planområde i röd avgränsning.

En översiktsplan ska ge vägledning vid bedömningen om en plats ligger inom ett område som är lämpligt för utvecklingen av landsbygden. Strandskyddet återinträder om en detaljplan ersätts med en ny detaljplan (enligt 7 kap. 18 j § MB). Strandskyddet kan dock upphävas inom detaljplan (enligt 4 kap. 17 § PBL) om det finns särskilda skäl för det och om intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset. Som särskilt åberopas 7 kap. 18 e § MB:

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen får man också

beakta om ett strandnära läge för en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man i stället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Allmänhetens tillgång till Umeälvens strand tillgodogörs via en fri passage och bedöms inte innebära betydande negativa konsekvenser för berörda eller strand- och naturmiljö eller biologisk mångfald.

Kommunikationer
Biltrafik
Området har redan anlagda vägar men ska utredas mer i planarbetet och planläggas.

Skotertrafik
Storumans kommun är en av de skotertätaste kommunerna i Sverige och skoteråkningen är stor i området. Kommunen bedömer att planen inte innebär påverkan på skotertrafiken.

Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen
Miljökvalitetsnormner (MKN)
Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 (5:e kap.) för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor som till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord om lägsta godtagbara miljökvalitet inom ett geografiskt område. MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljökvalitetsmålen (www.miljomal.nu).
Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477), olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), olika parametrar i havsmiljön (SFS 2010:1341) olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt för omgivningsbuller (SFS 2004:675).

MKN för utomhusluft
Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft. Tillkommande trafik i och med detaljplanens genomförande bedöms inte innebära betydande luftutsläpp som leder till att MKN riskerar att överskridas.

MKN för vattenförekomster
Bottenvikens vattendistrikt är Sveriges nordligaste vattendistrikt och omfattar hela Norrbottens län samt större delen av Västerbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet.
Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt beslutade i februari 2017 om MKN för samtliga yt- och grundvattenförekomster i vattendistriktet vilka ska uppnå god ekologisk status (alternativt god potential) samt god kemisk ytvattenstatus om inte särskilda skäl finns. MKN innefattar även ett krav på ickeförsämring, vilket innebär att

vattenförekomstens miljötillstånd inte får försämras till en lägre statusklass. Under 2023 har åtgärdsprogram, förvaltningsplan och miljökvalitetsnormer reviderats (avseende cykeln 2017-2021, hämtat från VISS oktober 2026).

Vattenförekomster	EU-CD	Ekologisk status/potential	Kemisk status	MKN Ekologisk status	MKN Kemisk status	Miljöproblem
Umeälven	SE730861-146315	Otillfredsställande ekologisk potential	Uppnår ej god (Hg och PBDE)	Otillfredställande ekologisk potential	God kemisk status med undantag för Hg och PBDE	Miljögifter (Atmosfärisk deposition), flödes-förändringar, morfologiska förändringar och kontinuitet

Grundvattenföre-komst	EU-CD	Kemisk status	Kvantitativ status	MKN Kemisk status	MKN Kvantitativ status	Miljöproblem
Sand- och grusförekomst	SE730663-499740	God	God	God kemisk grundvat ten status	God kvantitativ status	Inga

Samlad bedömning av MKN för vattenförekomster
Utveckling enligt planförslaget bedöms inte påverka om normerna för god ekologisk eller god kemisk yt- och grundvattenstatus kan uppnås/upprätthållas för nämnda vatten. För en långsiktigt hållbar dagvattenhantering ska de naturliga förhållande på platsen bibehållas så långt som möjligt. Anläggande av byggnader och vägar innebär oundvikligen att naturliga avrinningsförhållanden förändras men bl.a. genom lämpliga materialval och ytor för infiltration, rening och fördröjning kan denna påverkan minimeras. Dagvattenfrågan ska tydligt hanteras i kommande detaljplan.

Hälsa och säkerhet, orsakat av omgivningen
Markradon – Förekomsten av markradon har inte undersökts inom området. Rent generellt är höga radonhalter inte vanliga i fjällområdet. Radonsäkert byggande rekommenderas dock generellt där markradon inte undersökts.

Markföroreningar - Ingen misstanke finns om att markföroreningar förekommer inom planområdet. Om frågan om sanering av förorenad mark blir aktuell ska den hanteras enligt miljöbalkens bestämmelser.

Markförhållanden - Detaljplanen ska uppfylla de säkerhetsnivåer som ställs för planer och nyexploatering enligt IEG:s (Europastandarder inom Geoteknik) tillämpningsdokument. Redan bebyggda delar inom en ny detaljplan ska uppfylla de stabilitetskrav som ställs på nyexploatering alternativt måste restriktioner finnas. Eventuella restriktioner eller krav på åtgärder måste säkerställas i planen.

Omgivningsbuller – Enligt plan- och bygglagen 4 kap. 33a § ska planbeskrivningen om detaljplanen avser en eller flera bostadsbyggnader innehålla en redovisning av beräknade värden för omgivningsbuller. Det behövs dock inte redovisning om det ej anses behövligt med hänsyn till bullersituationen, vilket enligt en preliminär bedömning från Boverket och SKL innebär åtminstone 5 dBA under riktvärdena. För beräkning av bullernivåer det blir vid ett genomförande av planen ska Boverkets och SKLs skrift *"Hur mycket bullrar vägtrafiken?"* användas.

Vatten- och avlopp - Området har redan idag anläggningar för dricksvatten och avlopp. Utifrån de tilltänkta utökade byggrätten bedöms inte påverka eller innebära att befintliga anläggningar behöver ändras eller byggas om.

Klimatpåverkan
Som underlag för översvämning har Myndigheten för civilt försvar (MCF) översvämningsportal använts. I materialet visas vattnets utbredning för ett:

- 100-årsflöde för framtidens klimat. Områden som statistiskt sett översvämmas 1 gång på 100 år.
- Beräknat högsta flöde (BHF) för dagens klimat. Områden som översvämmas när alla naturliga faktorer som bidrar till ett högt flöde samverkar, till exempel snösmältning, nederbörd, vattenmättad mark etc. (grovt uppskattat ett 10 000-årsflöde).

Utdrag från MCF:s översvämningsportal.

Planområdet berörs inte av beräknade höga flöden från Umeälven. En översvämnings-kartering avseende höga flöden och dammbrott har tagits fram för Umeälven (*Underlag för*

samordnad beredskapsplanering för höga flöden och dammbrott i Umeälven, *WSP, 2015-04-20),* som även MCF har baserat sin kartering på.

Måluppfyllelse

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balas samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. Storslagen fjällmiljö
15. God bebyggd miljö

Bedömningen är att miljömålen kommer att beaktas och att dessa inte kommer att beröras negativt.

Medverkande tjänstepersoner

Ulrika Kjellsdotter, planhandläggare och Ulrik Norgren, planerare